

GEOEKONOMIA

AUTORZY

Agnieszka Aleksy-Szucsich
Paweł J. Borkowski
Agnieszka Brzezińska
Maria Dunin-Wąsowicz
Łukasz Gołota
Edward Halizak
Aleksandra Jarczewska
Karina Jędrzejowska
Justyna Nakonieczna
Katarzyna A. Nawrot
Sylwia Para
Barbara Regulska
Rafał Ulatowski
Anna Wróbel
Aldona Wrzosek
Jakub Zajączkowski
Kamil Zajączkowski

Instytut Stosunków Międzynarodowych
Uniwersytetu Warszawskiego

GEOEKONOMIA

redaktor naukowy

Edward Halizak

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2012

Recenzent:
prof. dr hab. *Katarzyna Żukrowska*

Redaktor prowadząca:
Anna Raciborska przy współpracy *Anity Budziszewskiej*

Redakcja:
Joanna Graczyk-Adamska

Korekta:
Joanna Graczyk-Adamska i *Joanna Barska*

Projekt okładki:
Katarzyna Juras

Copyright © 2012
by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

**Publikacja dofinansowana przez
Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warszawskiego**

Praca naukowa finansowana ze środków budżetowych
na naukę w latach 2010–2012
jako projekt badawczy

ISBN 978-83-7383-573-3

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 828 93 91, 22 826 59 21, 22 828 95 63
dział handlowy: jak wyżej w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (*Michał Moczarski*)
Opracowanie rycin: WN Scholar (*Michał Moczarski*)
Druk i oprawa: Drukarnia Read Me, Łódź Sp. z o.o.

ISBN 978-83-7383-573-3

9 788373 835733

SPIS TREŚCI

EDWARD HALIŻAK	
Wstęp	9

CZĘŚĆ I

POJĘCIE I ISTOTA GEOEKONOMII

EDWARD HALIŻAK	
Geneza geoeconomii – ideowe i materialne przesłanki	17
EDWARD HALIŻAK	
Pojęcie i istota przestrzeni geoeconomicznej	30
EDWARD HALIŻAK	
O istocie geoeconomicznego działania	43

CZĘŚĆ II

GENEZA I WYMIARY GEOEKONOMICZNEJ PRZESTRZENI

AGNIESZKA ALEKSY-SZUCSICH	
Międzynarodowe struktury produkcji	53
ANNA WRÓBEL	
Międzynarodowe struktury handlu	75
KARINA JĘDRZEJOWSKA	
Międzynarodowe struktury finansów	123
AGNIESZKA BÓGDAŁ-BRZEZIŃSKA	
Międzynarodowe struktury wiedzy i innowacji – mechanizmy zmiany, aktualne trendy i uczestnicy	162

CZĘŚĆ III

INSTRUMENTARIUM GEOEKONOMII

ALEKSANDRA JARCZEWSKA	
Dyplomacja ekonomiczna państw	187
ANNA WRÓBEL	
Liberalizacja i protekcyjizm w polityce państwa	214
JUSTYNA NAKONIECZNA	
Znaczenie marki państwa w geoeconomicznej przestrzeni	252
ŁUKASZ GOŁOTA	
Rola i znaczenie reguł pochodzenia towarów w kształtowaniu geoeconomicznej przestrzeni państw	277
KATARZYNA A. NAWROT	
Polityka międzynarodowej konkurencyjności	297
MARIA DUNIN-WĄSOWICZ	
Instrumentarium geoeconomiczne w polityce monetarnej i kursowej państwa: wojna walutowa vs. kooperacja	327
SYLWIA PARA	
Polityka ochrony własności intelektualnej	358
BARBARA REGULSKA	
Polityka proeksportowa	381
ALDONA WRZOSEK	
Polityka sankcji ekonomicznych	407
KAMIL ZAJĄCZKOWSKI	
Geoeconomiczny kontekst pomocy rozwojowej	428
KARINA JĘDRZEJOWSKA	
Państwowe fundusze majątkowe	459
RAFAŁ ULATOWSKI	
Państwo a przedsiębiorstwa krajowe na rynku międzynarodowym. Przykład Niemiec	483
RAFAŁ ULATOWSKI	
Geoeconomia surowców energetycznych	504

CZĘŚĆ IV

GEOEKONOMIA**A PRZESTRZEŃ GEOEKONOMICZNA: STUDIA PRZYPADKÓW**

ALEKSANDRA JARCZEWSKA

Przestrzeń geoeconomiczna Stanów Zjednoczonych 529

PAWEŁ J. BORKOWSKI

Unia Europejska – *soft power*
jako modelowy aktor geoeconomiczny 565

EDWARD HALIŻAK

Geoeconomiczna strategia Chin 590

JAKUB ZAJĄCZKOWSKI

Indie – studium przypadku geoeconomicznego działania
mocarstwa wschodzącego 620

CZĘŚĆ V

LOGIKA GEOEKONOMII**A PORZĄDEK MIĘDZYNARODOWY**

RAFAŁ ULATOWSKI

Logika geoeconomicznej *global governance* 669

EDWARD HALIŻAK

Geoeconomiczny trilateralizm UE–USA–Chiny:
logika konfliktu i współpracy 697

EDWARD HALIŻAK

Zakończenie 729

Wybrana literatura 735

Noty o Autorach 773